

proposta didàctica

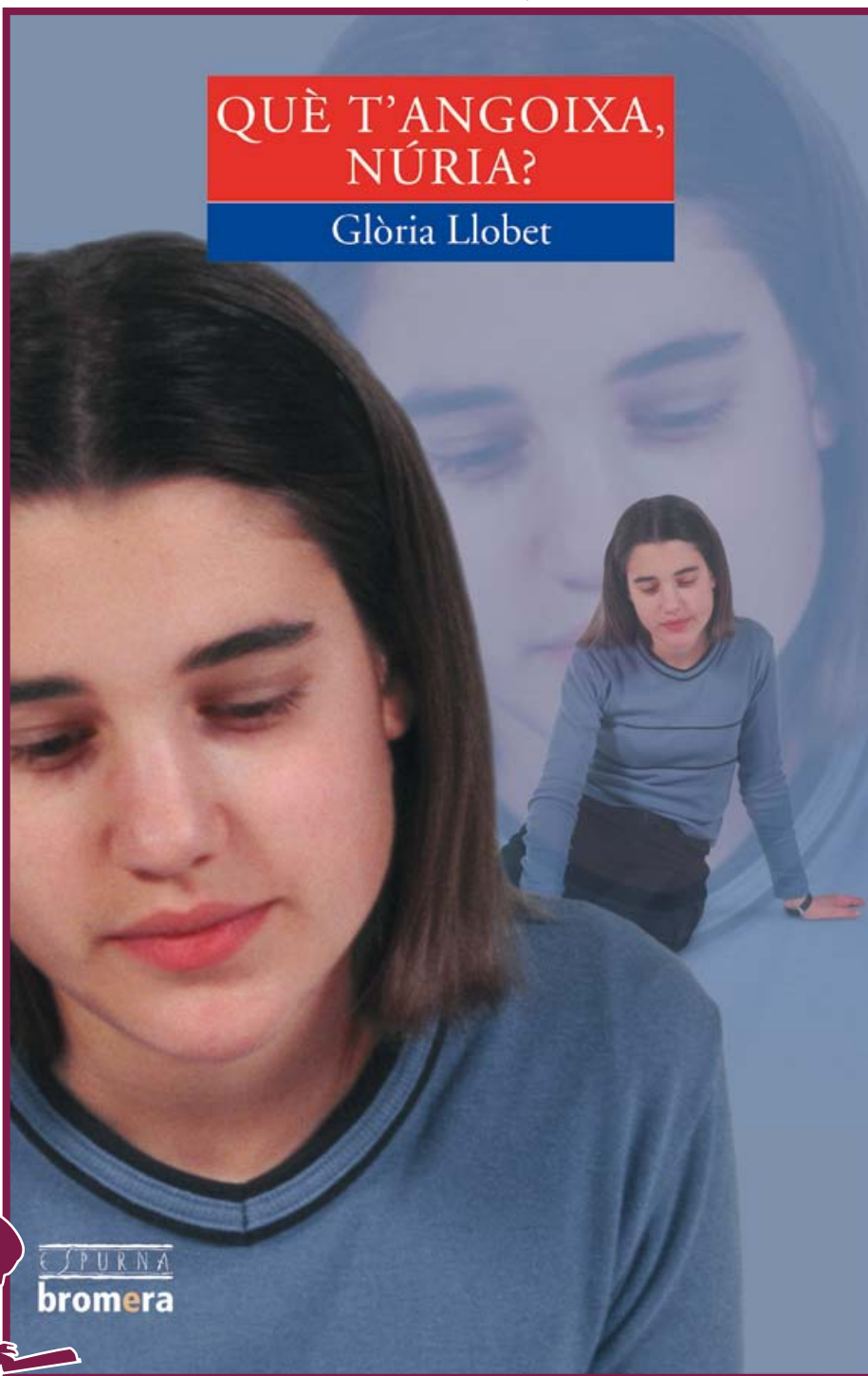
propostes didàctiques elaborades per Xavier Mínguez

QUÈ T'ANGOIXA,
NÚRIA?

Glòria Llobet

www.bromera.com
edicions

bromera

DESCRIPCIÓ

Autor: Glòria Llobet

EDICIONS BROMERA / ALZIRA, 2009

Col·lecció: «Espurna», núm. 12

Format: 130 × 205 mm., 120 pàgines

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre

Edat: a partir dels 14 anys

Núria ha superat la separació dels seus pares amb gran maduresa i ha acceptat amb relativa naturalitat la nova parella de son pare, Maria Àngels. No obstant això, quan sa mare anuncia la seua decisió de refer la seua vida amb Francesc, viudo amb un fill de setze anys, David, la seua estabilitat, acoseguida fa poc, trontolla. Res podrà fer per a canviar la decisió de sa mare, per la qual cosa haurà d'afrontar el canvi de domicili i, sobretot, la convivència amb la seua nova família.

Els protagonistes del relat, Núria i David, ens ofereixen en primera persona les seues inquietuds i vivències a partir de la desestructuració de les seues respectives famílies. A través de l'alternança de veus podem identificar-nos amb les seues actituds i les seues formes de percebre els esdeveniments, a vegades semblants però, generalment, oposades.

Glòria Llobet (Barcelona, 1956) és una de les autores més llegides pels joves i la seua obra s'ha traduït a diverses llengües. Entre altres títols de literatura juvenil, ha publicat: *Amb qui parles, Ignasi?* (premi Joan Amades, 1991), *Groc de Gines-ta*, *Malgrat la boira* (premi Enric Valor, 1993), *Crònica d'una infidelitat* (premi Goleta i Bergantí, 1992). La seua prosa es caracteritza per un ritme àgil i un to

pròxim al públic a qui va adreçada la seua obra, mitjançant els quals reflecteix les seues preocupacions i inquietuds. A través de riques galeries de personatges, els adolescents es reconeixen i s'identifiquen en figures versemblants, gaudint amb la pluralitat de veus i els seus diferents punts de vista.

ACTIVITATS PRÈVIES A LA LECTURA

- Una activitat interessant pot ser plantejar una pluja d'idees al voltant de les expectatives generades pel títol amb preguntes del tipus: Què creus que li passa a Núria? Quin creus que deu ser el tema principal del llibre? I els secundaris? Aquesta activitat pot reprendre's una vegada finalitzada la lectura del llibre per a comparar, bé de manera oral, bé de forma escrita, l'horitzó d'expectatives inaugurat amb el títol i l'argument del llibre. Així mateix, es pot treballar entorn de l'adequació del títol a l'argument, temes i subtemes, amb la proposta a l'alumnat de la recerca de títols alternatius o de la redacció d'una breu argumentació (unes deu línies aproximadament) sobre la correspondència entre ambdós.
- A partir del títol pot proposar-se una pluja d'idees sobre les preocupacions, problemes i inquietuds fonamentals del grup classe. S'elaborarà una llista de temes i a continuació es procedirà a una selecció basada en la freqüència i interessos dels alumnes. El nombre de temes final dependrà de la distribució grupal, perquè cada grup haurà de responsabilitzar-se d'una de les qüestions triades.
- L'activitat anterior pot derivar en un col·loqui sobre la figura de l'adolescent difosa per la societat. Pot resultar molt adequat treballar la identificació dels i les alumnes amb els models hegemònics o el rebuig d'aquests, i en última instància la configuració i consolidació d'estereotips en absolut representatius. Segurament es comentarà la tipificació física així com els patrons de bellesa i atractiu, centrats en el cas femení en la primor extrema, i en el sexe masculí, en el vigor i la fortalesa. En aquest punt pot oferir-se un breu trajecte sobre els diferents cànons de bellesa, per exemple pot resultar suggeridora la comparació entre les Tres Gràcies i qualsevol imatge publicitària femenina occidental, o més interessant fins i tot resultaria la comparació entre dues imatges publicitàries pertanyents a diferents cultures. D'aquesta manera, l'alumnat podrà verificar com els trets més apreciats varien històricament i contextualment i desmitificar qüestions lligades a l'aparença física.
- La separació dels pares de Núria inaugura i protagonitza el llibre. En l'actualitat, les separacions i divorcis no constitueixen un esdeveniment desconegut per a l'alumnat i, amb tota seguretat, tindrem a l'aula alumnes, els pares dels quals travessen una situació semblant. Per aquest motiu, haurem de prestar especial atenció perquè aquests no se senten particularment al·ludits i puguin expressar-se amb la mateixa normalitat que si es tractara d'un altre tema.

- Pot proposar-se un debat sobre la separació/divorci en què apareguen qüestions com la influència de la religió, la dicotomia matrimoni o convivència o els nous models familiars. La idea és crear expectatives sobre les diferents visions del matrimoni i sobre la convivència que apareixen en el llibre.
- David, Toni i fins i tot Mariona accepten amb relativa facilitat la nova parella dels seus respectius progenitors. No obstant això, Núria s'hi nega rotundament ja que modifica substancialment la seua vida. Amb l'objecte de promoure l'argumentació crítica se sol·licitarà a l'alumnat l'exposició i valoració de les diferents actituds dels personatges. Pot resultar il·lustratiu recordar algun fragment representatiu, com per exemple:

«Per molt que jo estimés el meu germà, per molt que valorés les seves opinions i els seus consells, no podia estar d'acord amb ell, amb la seva acceptació, amb el suport que havia donat a la mare per a tirar endavant amb aquella bogeria.

»—Com pots estar-hi d'acord? Com et pot semblar acceptable la idea de conviure amb dos desconeguts? No veus que és una bestiesa?

»—No entenc per què ho trobes tot tan negatiu... Segurament en Francesc és un home força agradable i el seu fill també. Per què no ho estudies des d'aquest punt de vista?» (Pàg.27.)
- Una vegada valorada l'actitud de Núria, germans i germanastre, podria centrar-se l'atenció en el marcat rebuig de Núria i en els consells que va rebent al llarg del llibre. Mireia, la millor amiga de Núria, li retrau durament la seua actitud amb un «sermó»:

«—Mira, Núria, em sembla que ja t'estàs passant de mida... —Va començar amb un to suau, però amb la fermesa del seu convenciment.—Vas mostrar-te contrària als projectes de ta mare, has estat insolent i grollera amb Francesc i David, t'has passat dos mesos donant-los l'esquena amb insolència... I què? Què has guanyat amb això? Has aconseguit que ells canviessin d'opinió? Algú t'ha fet costat? Només has aconseguit passar-t'ho molt malament i de fer-ho passar malament als altres. I ara ja no serveix de res la teva actitud. Ningú pensa fer-se enrere! Que no ho veus? Val més que intentis adaptar-te a la situació i de treure'n tant profit com puguis...

Pot proposar-se la redacció d'una carta a Núria com si l'alumne o l'alumna fóra la seua millor amiga, o si es prefereix es pot seleccionar qualsevol altre personatge i enllaçar amb el perfil que s'ha dut a terme oralment en la primera activitat. En aquesta missiva haurà de valorar l'actitud i aportar-li consells per a poder afrontar la nova situació.
- També podria treballar-se la postura inversa; és a dir, la vivència de Núria. Podem oferir a l'alumnat la possibilitat d'assumir el personatge i escriure una carta en què explique els seus sentiments i el perquè de la seua actitud.

- Una opció interessant per a descobrir els personatges, reflexionar sobre les seues actituds i comprendre la lectura, seria trobar i explicar com són els personatges principals del llibre llegit a través de la indumentària de cadascun d'aquests, del seu aspecte físic i dels seus sentiments.

Per a inaugurar el diàleg es preguntarà quins són els personatges més importants d'aquest llibre. A continuació en grup reduït, es confeccionarà una llista dels personatges que es dividiran en principals i secundaris, de manera raonada. Una vegada determinats els personatges, els alumnes hauran de descriure el seu aspecte físic i la seua indumentària. A continuació reflexionaran sobre el seu possible significat. Finalment, s'aprofundirà en els sentiments demostrats al llarg de la història i les seues diferents actituds. En aquest punt, ha d'evitar-se el típic esbós maniqueu de *bons i roïns*.

- Durant la festa d'inauguració, Núria se sent atreta per Pau, un dels amics de David, i accedeix a les seues insinuacions. No obstant això, els esdeveniments succeeixen més ràpid del que li agradaria:

«En Pau em mirava amb els ulls brillants d'excitació. A l'acte vaig notar que la tendresa d'uns instants abans havia donat pas a un altre sentiment, molt més poderós, i em vaig sentir atemorida. Va tornar a besar-me, aquesta vegada amb un desig incontrolat i una violència tan descarada que em vaig enretirar brusquement, fastiguejada, i vaig arrancar a córrer cap a la casa amb els ulls negats per la ràbia, la vergonya i la por.» (Pàg. 94.)

- El fragment anterior reproduïx el final de la trobada d'ambdós adolescents. Creiem que resulta prou representatiu i il·lustratiu per a treballar diverses qüestions. En primer lloc, pot partir-se d'una explicació d'allò que hi passa, perquè potser no tot l'alumnat ho haja interpretat de la mateixa manera. En aquest cas, es pot incidir en la diferenciació entre acaçament i flirteig. A continuació pot plantejar-se un col·loqui al voltant de la primera relació amorosa i el ritme esperat per a la primera relació sexual, les expectatives generades en ambdós sexes o, fins i tot, els mètodes anticonceptius.

A vegades, els adolescents –sobretot les adolescents– poden sentir-se pressionats i fins i tot manipulats, sobre els terminis *estipulats* per a aquesta primera trobada sexual. Per aquest motiu, haurà de treballar-se la necessitat del respecte en tota relació, així com el dret a dir NO en qualsevol moment.

- Amb la finalitat de promoure la reflexió individual, podem proposar l'escriptura d'una carta dirigida a la revista del Centre (si en té) o a alguna publicació local sobre

la violència de gènere. En aquesta carta s'inclourien els arguments que hagen pogut sorgir en la discussió anterior. D'aquesta manera es treballaria l'argumentació a través d'una activitat realitzada a l'aula i amb una intencionalitat i funcionalitat clara.

- Si el grup es mostra especialment sensibilitzat pot aprofundir-se arrellegant material relacionat amb la violència de gènere per a confeccionar una carpeta de materials. Fins i tot es pot proposar la lectura de *L'infern de Marta* de Pasqual Alapont, d'aquesta mateixa col·lecció.

ACTIVITATS POSTERIORES A LA LECTURA

- Cap al final del relat, David se'n va de càmping amb els seus amics. En general, les acampades són una activitat molt popular entre els adolescents, per la qual cosa pot aprofitar-se aquest interès per a treballar diverses destreses. Pot partir-se de les experiències prèvies de l'alumnat, amb preguntes sobre si han anat alguna vegada de càmping amb els seus pares o amb amics i amigues, si els agradaria o no i per què.
- En grup reduït pot elaborar-se una proposta d'acampada en què s'incloguen aspectes com el lloc previst, permisos necessaris, desplaçament, material, etc. Per a enriquir des de l'àrea de llengua aquesta activitat, es podria demanar al grup que elaborara una autèntica programació que eludira el clàssic *dolce far niente* que a vegades s'instal·la en aquestes eixides.
- Si es prefereix, l'acampada també pot emprar-se com a pretext per a desenvolupar la creativitat literària. En aquest sentit, es podria sol·licitar de l'alumnat l'escriptura d'un viatge imaginari, ja fóra pel lloc de destí o per la inclusió d'elements fantàstics en una zona real. El relat podria tindre com a lema: «Una excursió amb els meus amics».
- El llibre es construeix a partir de l'alternança de veus de David i Núria, per la qual cosa pot treballar-se en l'aula el concepte de narrador protagonista des d'una perspectiva genèrica. Poden seleccionar-se fragments de cada una de les seqüències amb l'objectiu de descobrir les notes característiques de l'autoria masculina o femenina. A partir d'aquestes, pot proposar-se a l'alumnat l'escriptura d'un mateix fragment assumint un narrador personatge masculí i posteriorment femení o al revés. A continuació es llegiran les narracions i es posaran en comú els problemes trobats per a efectuar la transformació genèrica.

- Podem suggerir a l'alumnat la transformació d'un dels capítols en un fragment d'un diari en què Núria o David resumisquen la seua primera trobada, la que van tindre després de la festa o, simplement, l'episodi que més els haja agradat.
- Podem proposar la redacció d'una ressenya del llibre per a la biblioteca de l'aula.
- El ritme del llibre es precipita en les seues últimes pàgines cap a un final típic del *happy ending*. Podem utilitzar aquest final per a sol·licitar a l'alumnat l'escriptura d'una breu opinió crítica sobre la credibilitat d'aquest final o la seua relació amb l'estructura i extensió del relat.

QÜESTIONARI FINAL

1. Explica la relació del títol amb l'argument del llibre. Et pareix adequat? Quin títol hauries triat tu? Per què?
2. Des del teu punt de vista, qui són els protagonistes de la història? I els personatges secundaris? Per què? Descriu-los breument.
3. Imagina que ets Núria i escriu un breu resum del que t'ocorre.
4. Quin és el teu personatge favorit? Indica les seues característiques i explica per què t'agrada més que els altres.
5. Com està narrada la història? Per què creus que l'autora ha optat per aquest tipus de narrador? Què pot aportar al llibre?
6. Coneixes algun amic o amiga en la situació de Núria? Quin consell li donaries?
7. Què t'ha paregut el final de la història? L'hauries acabada d'una altra forma? Proposa la teua pròpia resolució del conflicte.
8. T'ha agradat el llibre? Per què? Imagina que has de donar-li la teua opinió a un amic que dubte entre llegir-se'l o no; explica-li raonadament què és el que més t'ha cridat l'atenció i el que més t'ha desagradat. Finalment, has de decidir entre recomanar-li'l o no, argumentant les raons d'aquesta decisió.

Propostes didàctiques referides al llibre
Que t'angoixa Núria? (ISBN: 978-84-7660-142-6)

© Edicions Bromera, SL
Apartat de correus 147 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Glòria Llobet, 2009

La Núria és una noia impulsiva i amb una tendència clara a portar la contrària a la gent que es mou al seu voltant. El David, en canvi, és un xicot reposat, reflexiu i força assenyat. Les circumstàncies que els uneixen són les més adequades per aconseguir que les seves vides es vegin sotragades per autèntics terratrèmols. En primera persona, els dos protagonistes ens fan arribar les vivències i sentiments d'una etapa complicada a la qual hauran de donar resposta.

Glòria Llobet (Barcelona, 1956) és una de les autores catalanes de més èxit entre els lectors joves. Alguns dels seus títols més coneguts són *I ara què, Núria?* –continuació de *Què t'angoixa, Núria?*–; *A l'ombra d'un germà bessó*; *Lara, quin nom!*; *Pensaré en tu* o *El pou*, tots publicats en aquesta col·lecció.

ESPURNA
bromera

978-84-7660-142-6

9 788476 601426

www.bromera.com
edicions

bromera

